

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Jätteiden ja sivuvirtojen digitaalinen markkinapaikka

Valtsu-tilaisuus 20.3.2018
Jenni Lehtonen

Valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet vuoteen 2023

Tavoitetilaan tähtäävät yleiset toimenpiteet

1.2. Perustetaan jätteiden ja sivuvirtojen sähköinen markkinapaikka

Markkinapaikan avulla pyritään lisäämään kierrätystä sekä vähentämään jätteen syntymistä. Tavoitteena on, että markkinapaikan avulla voidaan ensi vaiheessa osoittaa läpinäkyvästi kunnan toissijaisen vastuun -palvelun käyttämisen edellyttämä markkinapuute. Ympäristöministeriö yhteistyökumppaneineen on selvittämässä markkinapaikan perustamisen mahdollisuuksia.

Vastuutaho: **YM, TEM, KKV**, Sitra, Motiva Oy

Aikataulu: 2017–

Idea syntyi jätelain uudistamisen yhteydessä

- Taustalla selvitysmiehen yhdessä Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) kanssa tekemä aloite markkinapaikasta
  - Selvityksessä ehdotetaan, että selvitetään mahdollisuus luoda markkinapaikka, joka edistäisi logistisia ketjuja jätehuollossa, vahvistaisi jätehuoltomarkkinoiden toimivuutta ja helpottaisi kuntien toissijaiseen vastuuseen perustuvan TSV-palvelun edellyttämää muun palvelutarjonnan puutteen arviointia
- 1. vaihe: HE eduskuntakäsittelyssä, voimaan 1.1.2019
  - Rajataan kunnan vastuu yhdyskuntajätehuollossa asumisessa sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvään yhdyskuntajätteeseen
  - Ulosmyyntiraja 5 % ilman 500 000 € rajaa vuoden 2030 alusta lähtien, siihen asti raja 10 %
  - Poistettu kunnan TSV-palveluun sekä kirjanpito- ja tiedonantovelvoitteisiin liittyvät täsmennykset
- 2. vaihe: säännökset valmistellaan 2018 aikana
  - Valmistellaan markkinapaikan lakisääteistä osaa koskevat säännökset sekä säädetään kunnan toissijaiseen jätehuoltovastuuseen liittyvän markkinapuutteen osoittamisesta ja läpinäkyvyyden varmistamisesta markkinapaikassa
  - Täsmennetään kunnan ja kunnan jätehuoltoyhtiön kirjanpitovelvoitteita

Jätteiden ja sivuvirtojen markkinapaikka

- Valtakunnallisessa jätteiden ja sivuvirtojen digitaalisessa markkinapaikassa voi ilmoittaa ja etsiä tarjolla olevia ja tarvittavia jätteitä, tuotannon sivuvirtoja sekä näille tarjottavia palveluita
- Konkreettinen työkalu kiertotalouden edistämiseksi
  - Auttaa materiaalien tuottajia ja hyödyntäjiä löytämään toisensa
  - Helpottaa näin materiaalien hyödyntämistä ja kiertoa
  - Mahdollistaa ilmoitukset ja viestimisen materiaalivirroista ja palveluista
- Lisäksi sillä pystytään tarvittaessa osoittamaan läpinäkyvästi TSV-palvelun edellyttämä muun palvelutarjonnan puute

Toteutus

- Alkuun ”ilmoitustaulu”
- Rakennettaisiin niin, että sitä voitaisiin helposti kehittää käyttöönoton jälkeenkin
  - Laajentuminen ja toimintoja monipuolistuminen tarpeiden mukaan
  - Esim. suora kaupankäyntimahdollisuus?
- Kokoomatietoa esim. TSV-sopimuksista ja materiaalivirroista
- Suunnittelussa huomioitaisiin myös muut olemassa olevat ja tulevaisuudessa syntyvät markkinapaikat
  - rajapinnat, standardointi, palveluväylä
- Markkinapaikan käyttöön veloitettaisiin TSV-palvelun tarvitsijat ja mahdollisesti myös TSV-palvelua tarjoavat, kun kyse olisi jatkuvasti ja säännöllisesti tarvittavasta TSV-palvelusta
  - Muussa tapauksessa markkinapaikan käyttö olisi vapaaehtoista
- Vielä paljon avoimia kysymyksiä yksityiskohdista

Alustava toimintaperiaate

- Käyttäjä (jätteen/sivuvirran haltija tai hyödyntäjä, palveluiden tarjoaja)
  - rekisteröityy markkinapaikkaan
  - voi etsiä tarvitsemaansa materiaalia tai palvelua ilmoitusten joukosta
  - voi tehdä oman ilmoituksen tai tarjouspyynnön tarvitsemastaan tai tarjoamastaan materiaalista tai palvelusta
  - voi vastata ilmoituksiin ja tarjouspyyntöihin ja tehdä tarjouksia
- Sopimukset kaupoista tehtäisiin markkinapaikan ulkopuolella
- Jätteiden kohdalla, jos kauppoja ei synny, käyttäjä voi tehdä TSV-palvelupyynnön kunnan jätelaitokselle
  - Ennen palvelupyynnön tekemistä, käyttäjä perustelee, miksi kauppaa ei ole syntynyt
- Tieto TSV-sopimuksista markkinapaikkaan
- Läpinäkyvyys ”TSV-prosessista”

Ylläpitäjäksi mahdollisesti Motiva Oy

- Lakisääteisyys johdosta julkisen tahon perustama ja hallinnoima
- Markkinapaikan hallinnointivastuu mahdollisesti Motiva Oy:lle
- Nähty puolueettomana tahona
- Motiva koordinoi Teolliset symbioosit Suomessa, FISS – toimintamallia, joka tukee markkinapaikan käyttöä ja kiertotaloustavoitteen edistämistä
- Hallinnointia varten Motivalle annettaisiin laissa säädetty julkinen hallintotehtävä

Valmistelu etenee vauhdilla

- Ohjausryhmän perustaminen maalis-huhtikuu
  - YM, TEM, MMM, VM, KKV, Motiva Oy, Sitra
  - Kuulee muita sidosryhmiä
- Palvelukuvauksen hankinta huhti-kesäkuu
  - Markkinapaikan prototyyppi
- Markkinapaikan hankinta
  - Kilpailutus kesä-elokuu
  - Alustakehitys alkaa syyskuussa
  - Testaukset ja pilotoinnit
  - Käyttöönotto kevät 2019?
- Säädösvalmistelu
  - HE-luonnos lausuntokierrokselle kesällä
  - Eduskuntakäsittelyyn viim. joulukuussa
  - Voimaan synkronoidusti markkinapaikan käyttöönoton kanssa

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kiitos!

Lisätiedot ja yhteydenotot jenni.lehtonen@ym.fi